

KLOKKENLUIDERSREGELING

Velserbroek, 12 december 2016

Colofon

In opdracht van:
Het bestuur Pré Wonen

Auteurs:
Martin West

Pré Wonen
Postbus 2008
2002 CA Haarlem

1.1. Inleiding

Pré Wonen acht het van belang dat alle werknemers* op adequate en veilige wijze melding kunnen doen van eventuele vermoedens van misstanden binnen de organisatie. Hiervoor is bij Pré Wonen een klokkenluidersregeling vastgesteld. De essentie van de regeling is het beschermen van werknemers die melding doen van misstanden. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de positie van de aangeklaagde werknemer.

Het Integriteitsbeleid en de Klokkenluidersregeling gaan hand in hand. Een Klokkenluidersregeling is een wettelijke verplichting conform de wet "Huis voor de klokkenluiders", die per 1 juli 2016 van kracht is. Buiten dit feit erkennen we binnen Pré Wonen het belang van een regeling. De nu normale bedrijfscultuur, stelt het fatsoenlijk met elkaar omgaan centraal. Een regeling voor het melden van misstanden is een essentieel en logisch onderdeel hierin.

De Klokkenluidersregeling geeft aan hoe misstanden kunnen worden gemeld, hoe de melding moet worden behandeld en hoe rechtsbescherming wordt geboden. Dit conform de wet.

De regeling is niet gericht op het melden van aantasting van de lichamelijke integriteit (seksuele intimidatie, agressie en geweld). Binnen Pré Wonen is dit geregeld in het Arbo-beleid.

De regeling voorziet ook in het beschermen van de aangeklaagde werknemer.

1.2. Het doel

Het doel van de Klokkenluidersregeling is werknemers met inachtneming van de bepalingen in deze regeling rechtsbescherming te bieden. Daarnaast biedt de regeling rechtsbescherming voor de vertrouwenspersonen en de aangeklaagde werknemer.

1.3. Rechtsbescherming

Het bestuur van Pré Wonen garandeert een werknemer (de melder) die de melding doet, die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling een vermoeden van een misstand heeft gemeld, dat hij op geen enkele wijze in zijn positie wordt benadeeld als gevolg van het melden.

Om een beroep te kunnen doen op de rechtsbescherming moet de werknemer die de melding doet voldoen aan drie eisen:

- er moet sprake zijn van een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een misstand;
- de melding moet 'te goeder trouw en naar behoren' zijn gedaan;
- en de werknemer moet in procedureel en materieel opzicht zorgvuldig hebben gehandeld. De werknemer moet een dossier aanleggen en zorgvuldig alle bewijzen hebben gedocumenteerd.

Daarnaast garandeert het bestuur aan de vertrouwenspersoon waarbij het vermoeden van een misstand is geuit dat hij op geen enkele wijze wordt benadeeld als gevolg van het uitvoeren van deze regeling. Met benadeling wordt bedoeld; ontslag, maar ook overplaatsing tegen je zin, het weigeren van promotie of pesten.

* de wet definieert het begrip werknemer als degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht. Het betreft dus ook werknemers die uit dienst zijn en óók zzp'ers, vrijwilligers, gedetacheerden, flexwerkers en stagiairs.

Een werknemer heeft het wettelijk recht op advies. Een werknemer kan dit vragen bij de afdeling Advies van het Huis voor de Klokkenluiders (www.huisvoorklokkenluiders.nl/advies-bij-werkgerelateerde-misstand). Het Huis voor de Klokkenluiders is een onafhankelijke instantie. Het adviseert (potentiële) klokkenluiders en ondersteunt hen bij de stappen die zij kunnen zetten.

De afdeling Advies is er voor verontruste mensen op de werkvloer die vermoedens hebben van misstanden op of rond het werk die het maatschappelijk belang raken. De afdeling Advies richt zich daarmee op alle werkenden in Nederland, zowel binnen de overheid als het bedrijfsleven.

1.4. Wat is een eventuele vermoeden van misstanden

De wet “Huis voor de klokkenluiders” beschrijft globaal een aantal criteria als handvat om te bepalen of een constatering een (ernstig) misstand is. In werkelijkheid is het vaak ingewikkeld. Schroom niet om bij twijfel het gesprek aan te gaan met bijvoorbeeld de vertrouwenspersonen of te informeren bij het Huis van de Klokkenluiders, afdeling Advies.

Een werknemer moet (kan) zich in onderstaande gevallen melden indien sprake is van:

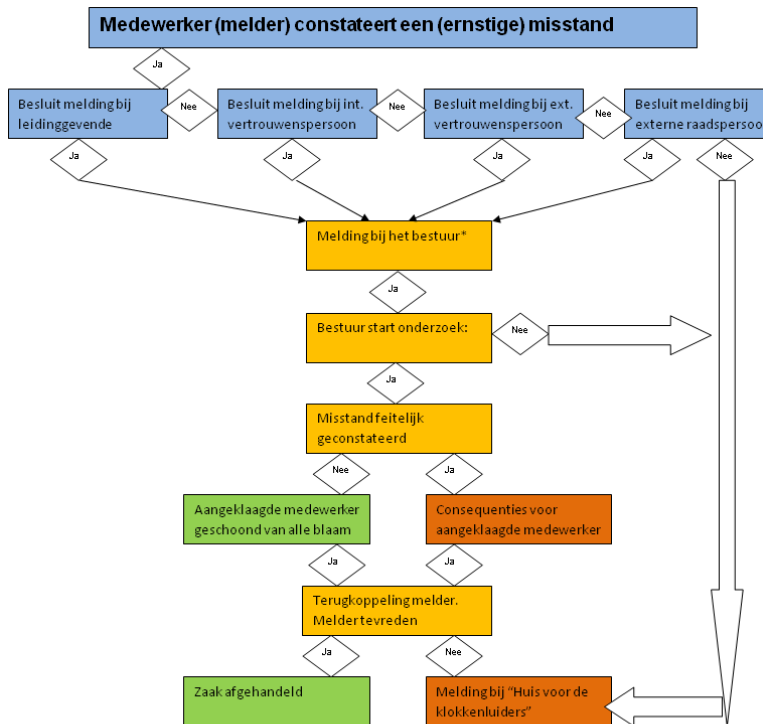
- schending van een wettelijk voorschrift;
- gevaar voor de volksgezondheid;
- gevaar voor de veiligheid van personen;
- gevaar voor de aantasting van het milieu;
- gevaar voor het goed functioneren van overheidsorganisatie of bedrijf als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten.

In het proces wordt de werknemer die melding doet verder omschreven als **de melder**.

1.5. Hoe te handelen bij een (ernstige) misstand

Het proces bestaat uit twee stappen. Een interne melding en een externe melding. In de wet staat dat éérst intern een melding gedaan moet worden, voordat een melder verdere stappen onderneemt. Een uitzondering hierop is dat de omvang van de misstand zodanig is dat deze het belang van de organisatie verre overschrijdt (maatschappelijk belang).

Onderstaand een stroomschema vanuit het perspectief van een melder:

* als het vermoeden van een misstand het bestuur betreft, zal de RvC de positie van het bestuur overnemen.

De Interne melding (eerste stap)

Een melder kan het vermoeden van een misstand zowel binnen als buiten Pré Wonen melden. Een melder bepaalt zelf waar hij de melding wil doen. Intern kan een melder terecht bij de leidinggevende, de naast hogere van de leidinggevende of de interne vertrouwenspersonen.

Daarnaast biedt de Klokkenluidersregeling van Pré Wonen de mogelijkheid om een melding te doen bij een externe vertrouwenspersoon. Deze externe partij is geselecteerd door het bestuur en ondernemingsraad. De externe partij heeft een onafhankelijke positie richting de organisatie. We beschouwen ook deze melding als zijnde een interne melding.

Naast de aangewezen externe vertrouwenspersoon kan de melder een vermoeden van een misstand melden bij een raadsman om hem in vertrouwen om raad te vragen. Iedereen die het vertrouwen van de melder geniet en op wie een geheimhoudingsplicht rust (huisarts, advocaat), kan als raadsman dienen. Dit beschouwen wij als een interne melding, als de raadsman zich meldt bij het bestuur.

Bij zeer ernstige misstand of indien een melding niet goed wordt opgepakt, kan een werknemer direct door naar de tweede stap.

Het bestuur

Zowel de leidinggevende, interne en externe vertrouwenspersoon doen altijd melding bij het bestuur. Na melding legt de melder of degene waarbij gemeld is (verder verantwoordelijke) de melding schriftelijk vast. De vastlegging moet voorzien zijn van een datum van vastlegging.

Als het vermoeden van een misstand het bestuur betreft, dient de melding bij de voorzitter van de Raad van Commissarissen plaats te vinden. De voorzitter van de Raad van Commissarissen zal dan de positie van het bestuur in het kader van deze regeling overnemen.

De melder kan de verantwoordelijke verzoeken zijn identiteit bekend te maken. Dit verzoek zal te allen tijde ingewilligd worden door de verantwoordelijke. De melder kan het verzoek altijd herroepen.

Het onderzoek

Het bestuur stelt altijd een onderzoek in naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand. Het bestuur stuurt binnen 1 week na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging aan de melder, de verantwoordelijke en de aangeklaagde werknemer. Indien de melder gekozen heeft voor anonimiteit wordt dit verstrekt aan de verantwoordelijke.

Het bestuur bepaalt of bijvoorbeeld politie, justitie, advocaat of toezichhoudende instanties op de hoogte worden gebracht van de interne melding van een vermoeden van een misstand. Alle betrokken partijen die op de hoogte zijn gesteld van het vermoeden van een misstand, behandelen de melding vertrouwelijk.

In het onderzoek wordt door het bestuur gebruik gemaakt van het hoor en wederhoor principe. Betrokken partijen worden dan uitgenodigd door het bestuur. Bij zaken waarbij anonimiteit is gevraagd, dient de verantwoordelijke als zaakwaarnemer in het onderhoud met het bestuur.

Binnen een periode van vier weken vanaf het moment van de interne melding wordt betrokkenen door of namens het bestuur schriftelijk op de hoogte gebracht van een inhoudelijk standpunt over het gemelde vermoeden van een misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid. Indien het standpunt niet binnen vier weken kan worden gegeven, worden betrokkenen door het bestuur hiervan in kennis gesteld en wordt aangegeven binnen welke termijn hij een standpunt tegemoet kan zien.

De aangeklaagde werknemer

De aangeklaagde werknemer geniet de rechtsbescherming conform de reguliere rechtsgang. Op alle zaken wordt hoor en wederhoor toegepast. Indien de misstand niet bewezen kan worden of de onschuld wordt bewezen, dan wordt de aangeklaagde werknemer geschoond van alle blaam. Dit zal schriftelijk worden vastgelegd.

Indien een aangeklaagde werknemer wel schuldig wordt bevonden door Pré Wonen dan volgt minimaal een schriftelijke waarschuwing. Het kan leiden tot ontslag. Afhankelijk van de ernst van de zaak, wordt de zaak overgedragen aan justitie of politie. Op een dergelijk moment worden de consequenties voor de aangeklaagde werknemer veel groter. Pré Wonen zal in een dergelijk geval pas een aangeklaagde werknemer definitief schuldig verklaren als het oordeel van justitie daar is. Eventuele consequenties van het schuldig verklaren worden pas dan uitgevoerd.

Het huis van de Klokkeluiders (de tweede stap)

Wanneer gaat een melder na een interne melding (1e stap) over op een externe melding (2e stap)?

Een externe melding kan men doen als de interne melding geen goede oplossing biedt of men is niet tevreden over de afhandeling. Ook kunnen er andere redenen zijn om niet intern te melden,

bijvoorbeeld als hogere leidinggeevenden bij de misstand betrokken zijn en/of het een zeer ernstige situatie betreft. Of wanneer hij/zij de omvang van de misstand zodanig vindt dat deze het belang van de organisatie verre overschrijdt (maatschappelijk belang), kan een melder ook een externe melding doen bij het de afdeling advies van het “Huis voor Klokkenuiders” (<https://huisvoorklokkenuiders.nl/>). Bij deze instantie kan de melder terecht voor juridisch advies en psychische en sociale ondersteuning.

Specifiek voor woningcorporaties is een extra mogelijk voor externe melding: de Autoriteit woningcorporaties (Aw) van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Daar kan een klacht gemeld worden. Voor meer informatie, kijk op: https://www.ilent.nl/onderwerpen/autoriteitwoningcorporaties/meldingen_en_vragen/meldpunt_integriteit_woningcorporaties/

1.6. Tot slot

De zaak is pas afgehandeld als door de melder aangegeven wordt dat deze naar tevredenheid is afgehandeld. De bescheiden worden hierna zorgvuldig gearhiveerd.